

ENKELE MARKANTE GEBOUWEN AAN ONZE KUST

Kathy Belpaeme

*Als je aan honderd mensen vraagt welk gebouw ze aan onze kust het mooist of het meest merkwaardig vinden, is de kans groot dat je evenveel verschillende antwoorden krijgt. Over smaken en kleuren valt nu eenmaal niet te discussiëren. Toch heeft dit ons niet weerhouden deze moeilijke vraag voor te leggen aan vier 'kenners': architectuurhistoricus **Jeroen Cornilly**, journalist **Marc Loy**, kunstfotografe **Aglaia Konrad** en kunsthistorica **Mieke Ackx**.*

Geniet alvast mee van hun stuk voor stuk verrassende en tevens intrigerende keuzes en argumentaties!

JA

RESIDENTIE BELLEVUE WESTENDE

“Toen ik voor het West-Vlaamse provinciebestuur het project ‘Kustnetwerk Erfgoed en Musea’ coördineerde, heb ik onze kust letterlijk binnenste buiten kunnen keren op zoek naar opmerkelijke gebouwen en andere architecturale sporen van ons kustverleden. Hét markante bouwwerk moeten noemen is dan ook niet dankbaar: er zijn er zoveel ... Maar als ik er dan toch ééntje moet uitzoeken, dan wordt het de ‘Residentie Bellevue’ in Westende, ook wel gekend als ‘de Rotonde’. Het Grand Hotel Bellevue werd net voor de eerste wereldoorlog gebouwd, naar het ontwerp van de befaamde architect

Octave Van Rysselberghe. Bellevue is één van de laatste, maar ongetwijfeld ook mooiste getuigen van de Belle-Epoque periode aan onze kust. En ze illustreert ook perfect de evolutie die het kusttoerisme doormaakte: opgericht als luxehotel, waar zelfs de Koninklijke familie kwam logeren, ernstig beschadigd tijdens de twee wereldoorlogen, en later verbouwd tot appartementen. Na haar bescherming in 1983 moest ze nog tot de late jaren negentig wachten op een grondige renovatiebeurt. Wanneer je op de dijk van Middelkerke naar Westende wandelt, dan duikt de Residentie Bellevue in al haar glorie voor je op: het is en blijft een magisch beeld!”

Mieke Ackx,
kunsthistorica

*een huis
met zicht op zee,
een inspiratiebron voor
architecten*

“Peter Callebout ontwierp in 1962 voor een houtimporteur een vakantiewoning op de zeedijk van Zeebrugge. De architect opteerde voor een sober houten volume, gedeeltelijk in het duinzand ingegraven. De indeling van het huis werd aangepast aan de functie, een plaats om vakantie te nemen en waar je ten volle moest kunnen genieten van de omgeving. De nachtzone, waarbij de slaapkamers met hun geblindeerde raampjes associaties met kajuiten oproepen, bevindt zich dan ook op de gelijkvloerse verdieping. De verdieping is gereserveerd voor het verblijf van de eigenaar, met naast de keuken en de woonkamer ook een slaapkamer. Op vraag van de bouwheer kon dit niveau als een autonoom appartement functioneren. Een bandraam geeft een haast onbelemmerd zicht op zee, terwijl de bewoners aan de andere zijde via een balkon het nog groten-deels open polderlandschap als het ware kunnen binnenstappen. Deze op het eerste gezicht weinig spectaculaire vakantiewoning blijft ook nu, vijfenveertig jaar na de bouw, één van de krachtigste hedendaagse accenten langs het Belgische zeefront. Weinig gebouwen weten er ons op eenzelfde manier van te overtuigen dat architecturale kwaliteit met zicht op zee ook vandaag

nog tot de mogelijkheden behoort. Het huis is een kleinood in een rustige badplaats, een rustpunt dat een bron van inspiratie kan vormen voor de architect van vandaag”.

Jeroen Cornilly,
*architectuurhistoricus
en als adjunct-adviseur verbonden aan
de dienst cultuur van het provinciebestuur
West-Vlaanderen, auteur van enkele
bijdragen over kustarchitectuur*

HOUTEN VAKANTIE- WONING ZEEDIJK ZEEBRUGGE

JC

VL

“Met de allure van een scheepsbrug waakt de witte, houten tijseinpost over de ingang van de Oostendse haven. Het karakteristiek gebouwtje waadt al decennia lang op hoge poten in het boeiend grensgebied tussen eb en vloed. Op het netvlies van de eeuwige stroom wandelaars op de dijk of het westerstaketsel die met verre blik de horizon lezen is het een vertrouwde ankerplaats. Net als de vuurtoren en het Zeewezengebouw hoort het bij de beeldbepalende gebouwen van maritiem Oostende en bepaalt het gebouwtje het zeefront van de stad.

Voor vele generaties vissers, ferrypassagiers, scheepsbemanningen, zeilers en andere recreatievaarders is de tijseinpost het laatste vertrouwde baken van de vaste wal. Een laatste in zee geschoven fragment Oostende. Maar deze constructie op 't koptje van 't hoofd moet samen met het betonnen oosterstaketsel wijken. Meer veiligheid en een als maar grotere wordende nieuwe generatie ferry's dicteerden de bouw van twee nieuwe dammen. Met het verdwijnen van de tijseinpost wordt weer een authentiek stukje Oostends patrimonium uit het stadsweefsel geamputeerd. De einder zal opeens een

stukje leger lijken. Met nostalgie bouw je geen toekomst op. Maar zonder een portie gezonde nostalgie waren in Oostende o.a. ook al lang het NMBS-station, de Koninklijke Gaanderijen, het Mercatordok en de Kursaal uit het stadsbeeld gewist. 't Is maar hoe je het bekijkt”.

Marc Loy,
journalist

DE OOSTENDSE TIJSEINPOST

(n.v.d.r.: intussen afgebroken t.b.v. havenontwikkeling)

ATLANTIS PARK DE HAAN

“Park Atlantis verrast door zijn haast aandoenlijke radicaliteit. Deze gebouwen lijken echt een stapeling van cellen. De onregelmatige rijen verbeelden voorlopigheid en aanpasbaarheid. De twee gebouwen lijken de aanzet voor een globaal en alomvattend plan. Het beton suggereert standaardisatie en seriebouw. Dit soort gebouwen, zo lijkt het, zouden overal kunnen staan. Snel wordt duidelijk dat het in de eerste plaats om een verbeelde radicaliteit gaat. De schematische radicaliteit van het geheel past evenwel perfect bij deze omgeving. Zijn schijnbaar optimisme en radicaliteit verleent

vorm aan anders onbestemde nostalgie of hedonisme. En omgekeerd geeft de zee gestalte aan de vage utopie die uit de architectuur van Park Atlantis spreekt. De kust maakt architectuur mogelijk die zich elders aan de realiteit zou kwetsen. Park Atlantis is puur beeld en maakt toch de realiteit uit, in de volle acceptatie van zijn onvolkomenheid. De naam van Park Atlantis roept een *theme park* in gedachten rond het drama van het verloren paradijselijke rijk. De lotsverbondenheid van de architectuur met de utopie wordt er tegelijk gesuggereerd en teniet gedaan. Park Atlantis ruilt het drama van de geschiedenis in voor het hier en nu van de Noordzee”.

Tekst:

Maarten Delberke
Bouwaanvraag 'Park Atlantis':
29 januari 1969

Architecten:

Jaminin Associés, Quai de Rome 71,
4000 Liège
(dit architectenbureau is volstrekt onbekend bij specialisten en komt evenmin voor in de standaardwerken over Belgische architectuur)

Aglaia Konrad,
kunstfotografe

AK

